

ПУБЛІЧНА КАДАСТРОВА КАРТА – ШЛЯХ ДО ПРОЗОРОСТІ ТА ВІДКРИТОСТІ ДАНИХ¹

Ріфай Д. Б.

Науковий керівник – Анопрієнко Т. В., старший викладач кафедри геоінформаційних систем, оцінки землі та нерухомого майна

З 01 січня 2013 року відомості про земельні ділянки, що містяться в Державному земельному кадастрі України, є відкритими та опубліковані в мережі Інтернет шляхом створення Публічної кадастрової карти України, яка стала великим досягненням у сфері земельних відносин, що надасть змогу остаточно сформувати кадастрову карту та підвищити гарантії прав власності на землю. Побудова сучасної кадастрової комп'ютерної системи дозволила суттєво скоротити строки проведення операцій з землею, значно знизити рівень корупції, скоротити часові та фінансові витрати громадян.

Публічна кадастрова карта – це програмний продукт довідково-інформаційного характеру, що містить інформацію з реєстрів і реєстрів Державного земельного кадастру відкритого доступу, і призначений для ознайомлення користувачів з відомостями Державного земельного кадастру.

Основними функціями Публічної кадастрової карти України є:

1. Перевірка наявності земельної ділянки в Державному земельному кадастрі України та відсутність помилок і невідповідностей в її відображенні.

2. Можливість подання інформації – електронної заяви про відсутність ділянки або помилки і невідповідності в її відображенні.

В електронних нашаруваннях публічної кадастрової карти міститься величезний обсяг інформації: цифрова карта України (ортофотоплан), кордон України, межі областей, районів, населених пунктів, індексно-кадастрові карти, земельні ділянки та їх межі, кадастрові номери ділянок, форма власності, цільове призначення, площа, а також карта ґрунтів України. Надалі буде додаватися й інша інформація. Таким чином, Україна піде шляхом світової практики, коли на базі земельного кадастру будується національна система геопросторових даних. Тобто на кадастр накладатиметься інформація про надра, комунікації і мережі, будови, водні, лісові ресурси тощо.

Державний земельний кадастр України зараз активно наповнюється інформацією, вирішує багато технологічних завдань і тому на Публічній кадастровій карті України можливі помилки та деякі невідповідності.

Національна кадастрова система (НКС), побудована з використанням сучасних інформаційних технологій, надає можливість за рахунок користування відомостями про об'єкти кадастру, які відображені на цифровій картографічній основі, оперативно отримувати необхідну інформацію про землі та земельні ділянки на всій території України. Доступ до таких відомостей є обмеженим для різних типів користувачів, тому оцінити можливості електронної кадастрової системи дуже важко і про якість її роботи можна робити висновки за відкритою складовою НКС – публічною кадастровою картою.

Публічна кадастрова карта – ефективний механізм у боротьбі зі зловживаннями в сфері земельних відносин. Тому, цілком законно, що публічна кадастрова карта стала об'єктом обговорень і критичних публікацій в засобах масової інформації на предмет численних неточностей і помилок. З початку 2013 року понад 330 тисяч громадян ознайомилися з інформацією про земельні наділи, яка розміщується і постійно оновлюється на публічній кадастровій карті України. Завдяки потужним геоінформаційним продуктам за допомогою різних варіантів пошуку серед 50 млн. ділянок кожному під силу легко і просто знайти свою власну ділянку або інформацію про інші наділи. Однак не всі громадяни залишилися задоволені результатами занурення у віртуальні глибини публічної кадастрової карти. Близько п'яти тисяч відвідувачів сайту Держгеокадастру виявили неточності, накладки щодо своїх землеволодінь, про що вони повідомили в органи земельних ресурсів, заповнивши електронну заявку. Більшість помилок вдалося виправити відразу. Однак є такі похибки і нестиківки, які вимагають звірки з відповідними документами або навіть звернення в судові інстанції.

Причини накладок, помилок криються в першоджерелах – правостановлюючих документах, які формувалися протягом десятиліть. Отже, можна зробити висновки, що публічна карта – це перший крок до більшої відкритості земельних відносин в Україні. Можливість отримати в он-лайн-режимі інформацію про земельні ділянки, безумовно, слід вітати. Додаткова офіційна інформація такого роду корисна для власників або потенційних покупців, оскільки дає можливість переконатися в тому, що ділянка як така існує, права на неї визнаються державою. Окрім того, публічна кадастрова карта – це шлях до більш простих і зручних стосунків громадян із державним апаратом за рахунок автоматизації процесів. Відомості про землю стають доступнішими для громадян.

¹ Тези доповідей на ІХ Всеукраїнську студентську науково-технічну конференцію «Сталий розвиток міст» (81-а студентська науково-технічна конференція), 26-28 квітні 2016 р.